

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/72/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320200499
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6320200499.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členov senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Mariána Blahu, v právnej veci žalobcu Slovenská republika zastúpená Slovenskou správou ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava, IČO: 00 003 328, proti žalovanému Obec Beňuš, Beňuš 355, 976 64 Beňuš, IČO: 00 313 289, zastúpenej advokátom JUDr. Richardom Piliarom, Školská 4, 976 01 Brezno, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno, č.k. 6Cb/2/2020-116 zo dňa 10. júna 2021 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Brezno, č.k. 6Cb/2/2020-116 zo dňa 10. júna 2021 vo výroku I. mení tak, že žalobca Slovenská republika je vlastníkom v 1/1 Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava, IČO: 00 003 328 je správcom pozemkov nachádzajúcich v Q. G., v katastrálnom území G., parc. E KN č. XXXX/X o výmere XX XXX mXdruh pozemku ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X XXX m2, druh pozemku ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X XXX m2 druh pozemku ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X XXX mX druh pozemku ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X XXX mX druh pozemku ostatná plocha, parc. E KN XXXX/X o výmere X.XXX mX druh pozemku ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXX mX druh pozemku ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XX XXX mX druh pozemku ostatná plocha zapísaných LV č. XXXX.

II. Rozsudok Okresného súdu Brezno, č.k. 6Cb/2/2020-116 zo dňa 10. júna 2021 vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania mení tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pričom žalobu odôvodnil tým, že Slovenská republika je vlastníkom a Slovenská správa ciest je správcom pozemnej komunikácie I. triedy č. I/66 v zmysle § 3d ods. 1 a § 3d ods. 5 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade s článkom 3 písm.b) zriaďovacej listiny rozpočtovej organizácie Slovenskej správy ciest č. 316/M-2005 zo dňa 14.02.2005. Cesta I/66 spája hraničný priechod Šahy so Zvolenom a Banskú Bystricu cez Brezno a Vernár s Popradom a hraničným priechodom v Tatranskej Javorine a prechádza intravilánom Obce Beňuš, pričom sa v katastrálnom území Obce Beňuš nachádza na pozemkoch zapísaných v

súčasnosti na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. G. na vlastníka Q. G., ako parc. E KN č. XXXX/X o výmere XX.XXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X.XXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X.XXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X.XXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere X.XXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXX m², druh pozemku: ostatná plocha a parc. E KN č. XXXX/X o výmere XX.XXX m², druh pozemku: ostatná plocha. Žalobca tvrdil, že vlastnícke právo žalovaného na liste vlastníctva k pozemkom parc. E KN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X v k.ú. G. bolo zapísané neoprávnene a že vlastníkom označených pozemkov je žalobca, nakoľko tieto pozemky boli na list vlastníctva č. XXXX v prospech žalovaného zapísané pri zápise registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) v roku 2004 v zmysle rozhodnutia OPÚ-1258/2004/MOZ zo dňa 31.12.2004 o schválení ROEP, a to na základe zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom. Žalobca má za to, že pri zápise registra obnovenej evidencie pozemkov došlo k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, konkrétne, že sa nepostupovalo podľa § 14 ods. 2 tretia veta uvedeného ustanovenia. Žalobca tvrdí, že predmetné pozemky boli vždy verejným štátnym majetkom, a preto neboli zapísané do pozemkovej knihy - jedná sa teda o neknihované parcely - cestu. Žalobca ďalej tvrdí, že naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva je daný skutočnosťou, že žalovaný sa žalobou v súdnom konaní domáha od žalobcu vydania bezdôvodného obohatenia v podobe nájomného za užívanie pozemkov parc. E KN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X v k.ú. G., a to konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod č.k. XC/XX/XXXX (o zaplataenie 27.859,74 Eur s príslušenstvom), čo negatívne zasahuje do majetkovej sféry žalobcu. Z týchto dôvodov žalobca navrhol, aby súd rozhodol, že žalobca je vlastníkom 1/1 a Slovenská správa je správcom predmetných pozemkov.

3. Žalobca v priebehu konania svoju argumentáciu doplnil, pričom uviedol, že sporné pozemky boli až do roku 2004 verejným majetkom zastavaným štátnou cestou a slúžili ako cestné pozemky, ako súčasť cesty, teda slúžili na plnenie úloh, ktorými bol poverený príslušný správca cesty I. triedy, ktorým bol podľa § 3d ods. 1 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení, v akom bol ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z.z. okresná správa ciest Banská Bystrica (právny predchodca žalobcu). Žalobca zároveň súhlasil s rozhodnutím sporu bez nariadenia pojednávania podľa § 177 ods. 2 písm. b) Civilného sporového poriadku.

4. Žalovaný tvrdil, že je výlučným vlastníkom sporných pozemkov, pričom titulom nadobudnutia vlastníckeho práva je v katastri nehnuteľností uvedené okrem iného rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Brezne č. OPÚ-1258/2004/MOZ zo dňa 13.12.2004 o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov. Žalovaný ďalej uviedol, že v žiadnom prípade nespochybňuje vlastníctvo štátu k ceste, ako líniovej stavbe, avšak aj v zmysle § 2 zákona č. 147/1949 Zb., ktorým sa vydávajú niektoré predpisy o verejných cestách v znení neskorších predpisov, pozemky pod cestami nie sú uvedené ako ich súčasti a príslušenstvá a tie môžu byť vo vlastníctve aj iných právnych subjektov, napr. žalovaného, pričom predmetná cesta ako v zmysle práva môže byť vo vlastníctve štátu. Žalovaný ďalej tvrdil, že ak bol žalovaný dobromyseľný, že nadobudol vlastnícke právo k pozemkom podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka na základe zákona a na podklade rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Brezne, tak od jeho právoplatnosti mal žalovaný nehnuteľnosti v nepretržitej dobromyseľnej držbe po dobu 10 rokov, čím s určitosťou nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydržaním, ak je teraz spochybňované jeho predchádzajúce nadobudnutie vlastníckeho práva.

5. Žalobca sa k vydržaniu vlastníckeho práva žalovaným vyjadril tak, že oprávnená držba okrem iného predpokladá faktické ovládanie veci. Držba je teda faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva túto vec a požíva plody a úžitky z tejto veci, disponuje s ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Žalovaný však predmetné pozemky od momentu jeho zápisu na list vlastníctva ako vlastníka neužíval, nedisponoval s nimi, nebral z nich plody a úžitky, práve naopak, rešpektoval ich nerušené užívanie zo strany žalobcu, nespochybnil ich využívanie ako cestných pozemkov a nikdy nevyzval žalobcu na ich vypratanie. Práve naopak, žalobca a jeho právny predchodca, ako správca cesty 1/66 mal tieto nehnuteľnosti ako svoje v nepretržitej dobromyseľnej držbe minimálne od účinnosti zákona č. 147/1949 Zb. až do účinnosti zákona č. 180/1995 Z.z., resp. do zápisu registra obnovenej evidencie pozemkov.

6. Žalovaný v duplike uviedol, že komisia pri príprave registra obnovenej evidencie pozemkov vychádzala zo všetkých dostupných podkladov, z ktorých muselo byť zrejmé, že na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom tohto konania sa nachádza cestné teleso, a teda sa jedná o cestné pozemky. Samotný štát mal v tejto komisii zastúpenie, a preto mal konať vo svojom záujme.

7. Súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania so súhlasom strán sporu, pričom pri rozhodovaní vychádzal z vyjadrení strán sporu, ako aj z listinných dôkazov založených v spise.

8. Okresný súd konštatoval, že pod vlastníckym právom rozumieme právo určitého subjektu vo vzťahu ku konkrétnej veci, a to nezávisle vo vzťahu k iným osobám vykonávať vlastnícke právo, teda právo vec vlastníť, držať, užívať, nakladať s ňou a brať z nej plody. Ďalej súd uviedol, že žaloba o určenie vlastníckeho práva predstavuje jeden z právnych prostriedkov ochrany vlastníka a má svoj základ v § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo (subjektívne) je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Súd konštatoval, že ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný, má (vo vzťahu k tejto osobe) nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Ďalej súd konštatoval, že s prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností a jeho právnym účinkom, ktorými sú hodnovernosť a záväznosť údajov katastra v zmysle § 70 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, ako i skutočnosť, že súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, je žaloba o určenie vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi riadne označenými stranami v konaní.

9. Okresný súd v rozsudku tiež uviedol, že vydržanie patrí k všeobecným originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva dlhodobou údržbou a užívaním oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Okresný súd tvrdí, že k zákonným predpokladom vydržania patrí nadobúdateľ, ktorý je oprávneným držiteľom vecí po celú vydržaciú dobu, nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprešovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby (pri nehnuteľnostiach 10 rokov) a spôsobilý predmet vydržania. Súd tiež uviedol, že v prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k vydržaniu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. Ďalej súd uviedol, že predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí.

10. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že dôkazná povinnosť a povinnosť preukázania základných tvrdení uvedených v žalobe vyplýva stranám sporu priamo zo zákona z § 132 ods. 1 CSP. Uviedol, že v sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada, pričom strany sporu majú jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá túto povinnosť nesplnila. Podľa súdu má v spore o určenie vlastníckeho práva žalobca bremeno tvrdenia, že je vlastníkom veci a z akých skutočností svoje vlastníctvo vyvodzuje a dôkazné bremeno preukázať existenciu nadobúdacieho vlastníckeho titulu, resp. skutočností spôsobilých založiť takýto nadobúdací titul.

11. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že žalovaný je na LV č. G. pre katastrálne územie Beňuš, vedený ako výlučný vlastník sporných nehnuteľností - parc. E KN č. XXXXXo výmere XXXXXXXX, druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX výmere XXXX/X m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXXXX, druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. 6504/4 o výmere XXXX/X m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXXX m², druh pozemku: ostatná plocha, parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXX m², druh pozemku: ostatná plocha a parc. E KN č. XXXX/X o výmere XXXXX m², druh pozemku: ostatná plocha. Ako titul nadobudnutia je ohľadom predmetných nehnuteľností uvedené rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Brezne č. OPÚ 1258/2004/Moz zo dňa 31. 12. 2004 o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov.

12. Podľa Zriaďovacej listiny SSC č. 316/M-2005 zo dňa 14. 02. 2005 je jedným zo základných účelov žalobcu, ako organizácie, správa ciest I. triedy a súvisiacich pozemkov vo vlastníctve štátu, plnenie

povinností ustanovených predpismi o správe majetku štátu, údržba a prevádzka ciest I. triedy ako majetku vo vlastníctve štátu, v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý je určený.

13. Listom Okresného úradu Brezno, katastrálneho odboru č. K2 011/17 zo dňa 20. 02. 2017 bolo žalobcovi oznámené, že nehnuteľnosti parc. E KN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X v k. ú., G. boli zapísané v rámci ROEP v roku 2004. Pozemkovo knižná parcela bola vedená ako neknihovaná a do vlastníctva boli tieto nehnuteľnosti zapísané podľa zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej ako zákon č. 180/1995 Z. z.), z pozemkovej knihy a osadníckeho elaborátu, na podklade rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Brezne č. OPÚ 1258/2004/Moz zo dňa 31. 12. 2004 o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov, kde bol správnym orgánom Obvodný pozemkový úrad. Súkromný pozemok sa do pozemkovej knihy zapisoval, verejný nie, preto sa v súčasnosti tieto pozemky označujú ako zaknihované. Po roku 1989, keď sa začalo usporadúvať vlastníctvo pozemkov sa k nim na základe zákona č. 180/1995 Z. z. priradil vlastník na základe nasledovných princípov: neknihované pozemky nachádzajúce sa v intraviláne obce ku dňu 01. 09. 1995, prechádzajú do vlastníctva obce, neknihované pozemky nachádzajúce sa v extraviláne obce ku dňu 01. 09. 1995, prechádzajú do vlastníctva štátu a môže s nimi nakladať Slovenský pozemkový fond, bez ohľadu na druh kultúry.

14. Z katastrálneho bulletinu č. X/XXXX, otázka č. 8 vyplýva, že majetok, ktorý bol v pozemkovej knihe zapísaný ako neknihovaný majetok, a ktorý je v správe štátnej rozpočtovej organizácie, podľa § 14 zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom neprechádza do majetku obce. Pod pojmom rozpočtová organizácia podľa § 1 písm. a) zákona NR SR č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu sa rozumejú aj všetky orgány miestnej štátnej správy. Rozpočtovými organizáciami sa rozumejú, resp. sú aj organizácie cestného hospodárstva.

15. Z listu žalobcu č. SSC 9176/2019/6232/25310 zo dňa 10. 07. 2019 vyplýva, že týmto listom žiadal žalobca Okresný úrad Brezno, katastrálny odbor o opravu chyby v katastrálnom operáte - k. ú. G., týkajúcej sa sporných parciel z dôvodu, že ako ich vlastník je vedená Obec Beňuš, pričom podľa tvrdenia žalobcu táto sporné parcely nadobudla neoprávnene podľa § 14 zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a tieto pozemky mali byť správne ponechané vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe OSC Banská Bystrica, ktorej právnym nástupcom je práve žalobca.

16. Z oznámenia o začatí konania Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor č. X-27/2019 zo dňa 09. 08. 2019, že Okresný úrad Brezno prešetril nesúlad v súbore popisných informácií katastra nehnuteľností v k. ú. Beňuš na LV č. 1296, týkajúci sa zápisu vlastníckeho práva k parc. E KN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X a z tohto dôvodu začal prvostupňový orgán konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte v zmysle § 59 zákona NR SR č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

17. Z rozhodnutia Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor č. X-27/2019 zo dňa 06. 09. 2019 vyplýva, že Okresný úrad Brezno, ako prvostupňový orgán návrh žalobcu, ako účastníka konania, na opravu chyby v k. ú. Beňuš na LV č. XXXX, pri parc. E KN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X zamietol. Pri posudzovaní vychádzal z relevantných právnych predpisov, vyjadrení strán a ďalších podkladov, ako mapových podkladov pozemkovej knihy, podkladov z konania ROEP v k. ú. Beňuš, mapových podkladov vektorovej katastrálnej mapy, osadníckeho aparátu, geometrického plánu v č. 10/1943 a prihliadajúc aj na vyjadrenie žalobcu, v ktorom priznáva záujem o odkúpenie sporných pozemkov od žalovaného, čím uznáva zápis žalovaného za vlastníka.

18. Proti rozhodnutiu Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor č. X-27/2019 zo dňa 06. 09. 2019 podal odvolanie č. SSC 9176/2019/6232/35775 zo dňa 01. 10. 2019 žalobca, ktorý v tomto žiadal, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie po jeho preskúmaní zmenil a rozhodol, že podaniu žalobcu o opravu chyby v katastrálnom operáte sa vyhovie a opravu chyby vykonal.

19. Z rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica č. Xo 29/2019 zo dňa 10. 02. 2020 vyplýva, že Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, ako odvolací orgán, odvolanie žalobcu

zo dňa 01. 10. 2019 zamietol a rozhodnutie Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor č. X-27/2019 zo dňa 06. 09. 2019 potvrdil, z dôvodu, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte. V rozhodnutí Okresný úrad Banská Bystrica uviedol, že tento druh konania nemožno použiť na určovanie vlastníkov nehnuteľností a riešenie vlastníckych sporov a konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte má mať jednoznačne nesorový charakter. Rozhodnutie vo veci opravy chýb v žiadnom prípade nenahrádza a ani nemôže nahradiť rozsudok príslušného súdu o určení práva, či právneho vzťahu k nehnuteľnosti. V prípade, ak súd rozhodne v prospech žalobcu, súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva bude následne podkladom na vykonanie zmeny v zápise v katastri nehnuteľností.

20. Zo Zriaďovacej listiny SSC č. 5854/M-95 zo dňa 07. 12. 1995 vyplýva, že touto listinou bola ku dňu 01. 01. 1996 zriadená rozpočtová organizácia s názvom Slovenská správa ciest, ktorej základným účelom je správa diaľnic a ciest.

21. Z čestného vyhlásenia starostky obce Beňuš Kataríny Srnkovej a písomnej komunikácie starostky obce Beňuš so žalobcom vyplýva, že žalobcu opakovane kontaktovala a so žalobcom, resp. s jeho zamestnancami viackrát komunikovala ohľadom havarijného stavu vozovky, jej údržby a modernizácie.

22. Po vykonanom dokazovaní súd konštatoval, že základnou podmienkou úspechu návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je preukázanie vlastníckeho práva. Podľa súdu žalobca uvádzal dva dôvody nadobudnutia vlastníckeho práva. Ako prvý právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva uviedol, že pri zápise ROEP v roku 2004 došlo k nesprávnej aplikácii ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z., keď došlo k zápisu žalovaného ako vlastníka sporných parciel podľa § 14 ods. 2 prvá a druhá veta, ale nepostupovalo sa podľa §14 ods. 2 tretia veta. Žalobca teda tvrdí, že žalovaný nadobudol sporné pozemky neoprávnene na základe § 14 ods. 2 druhá veta, zákona č. 180/1995 Z.z. a na jej list boli zapísané v rámci zápisu ROEP. Ako druhý právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva žalobca uvádza, že vlastnícke právo k sporným parcelám nadobudol vydržaním, nakoľko tieto pozemky mal (spolu s jeho právnymi predchodcami) v nepretržitej oprávnenej držbe od vybudovania cesty pred rokom 1950 najneskôr do zápisu ROEP, a teda už niekedy v roku 1960 došlo k vydržaniu vlastníckeho práva.

23. Žalobca tvrdil, že štátna cesta I/66 bola vždy vo vlastníctve štátu a od tohto tvrdenia odvádzal aj skutočnosť, že sporné pozemky, ktoré boli až do roku 2004 neknihovanými parcelami, t.j. verným majetkom zastaveným štátnou cestou, ktorý ako taký bol vo vlastníctve štátu, boli v užívaní príslušného správcu cesty, t.j. žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu. Žalobca uviedol, že tieto pozemky spolu s jeho právnymi predchodcami mal v nepretržitej oprávnenej držbe od vybudovania cesty pred rokom 1950, podľa súdu však tieto tvrdenia žalobca nepreukazuje. Zároveň súd poznamenal, že v otázke vydržania vlastníckeho práva právnymi predchodcami žalobcu, žalobca iba všeobecne uviedol, že k vydržaniu mohlo dôjsť právnymi predchodcami žalobcu, avšak neuviedol, ktorým konkrétne (spôsobilý subjekt) a taktiež ani konkrétny dátum, ku ktorému malo k vydržaniu dôjsť. Súd mal za to, že sa musí vysporiadať s týmito tvrdeniami, keďže za toto obdobie boli platné a účinné tri právne predpisy upravujúce vydržanie. Súd uviedol, že pred rokom 1950 sa občiansko-právne vzťahy na Slovensku riadili obyčajovým právom, ktorý ako podmienku vydržania uvádzal dobromyseľnosť pri vstupe do držby, spôsobilý predmet vydržania a dobu 32 rokov nerušenej držby. Od 01.01.1950 začal na území na Slovenska platiť Stredný občiansky zákonník (zákon č. 141/1950 Zb.), ktorý upravoval nadobudnutie vlastníctva v § 111 a nasl. Podľa Stredného občianskeho zákonníka bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, ak nešlo o nescudziteľné veci v socialistickom vlastníctve (§115). Stredný občiansky zákonník presne neriešil otázku, ktorú vec je možné považovať za nescudziteľnú. Právna teória aj prax súdov za nescudziteľné považovali najmä základné prostriedky zverené socialistickým organizáciám do správy a určené na to, aby ich užívali. Stredný občiansky zákonník vyžadoval nepretržitú a oprávnenú držbu (dobromyseľný držiteľ po dobu stanovenú zákonom, pričom pri nehnuteľnostiach to bolo 10 rokov. Odo dňa 01.04. 1964 nadobudol účinnosť Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. a tento v období od 01.04.1964 do 31.03.1983 vydržanie vôbec neupravoval. Až zákon č. 131/1982 Zb., účinný od 01.04.1983 do právneho poriadku opätovne zaviedol inštitút vydržania, ale netypickým spôsobom a z iného dôvodu, ak išlo o pozemok, ktorý bol v nepretržitej držbe občana 10 rokov a bolo k nemu možné zriadiť právo osobného užívania, vlastníctvo nadobudol štát a občan mal iba práva, aby s ním štát uzavrel dohodu o osobnom užívaní pozemku. Prijatím novely č. 509/1991 Zb. bol zavedený súčasný právny stav a po tejto novele sa vlastníkom veci počnúc dňom 01.01.1992 stala osoba, ktorá mala nehnuteľnosť v oprávnenej držbe nepretržite po dobu 10 rokov, a to i v prípade, že sa stala

oprávneným držiteľom pred 01.01.1992, do doby oprávnenej pre vydržanie bolo potrebné započítať aj dobu pred týmto dňom aj v prípade, ak predmetom držby bola vec, ktorá podľa skoršej právnej úpravy nemohla byť predmetom vydržania a dokonca aj vtedy, ak išlo o vec, ktorá bola v štátnom vlastníctve. Z vecí, ku ktorým je možné nadobudnúť vlastníctvo zákon vylúčil tie, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva vzhľadom na svoju povahu a veci, ktoré môžu byť iba vo vlastníctve štátu (resp. zákonom určených právnických osôb), čo pozemky nie sú. Na základe týchto skutočností súd konštatoval, že v predmetnom prípade bola tvrdená, ale nebola preukázaná existencia oprávnenej držby predmetných pozemkov právnymi predchodcami žalobcu, či žalobcom samostatným, po dobu stanovenú tým ktorým zákonom. Súd tiež poukázal na skutočnosť, že aj v prípade preukázania vydržania sporných parciel žalobcom, či jeho právnymi predchodcami medzi rokmi 1960 až 2004, je v súčasnosti nutné akceptovať, že v nadväznosti na rozhodnutie OPÚ-1258/2004/Moz. zo dňa 31.12.2004 o schválení ROEP je nutné žalovaného považovať za oprávneného držiteľa, nakoľko práve žalovaný sa týmto rozhodnutím so zreteľom na všetky okolnosti stal dobromyseľný v tom, že mu sporné parcely patria.

24. Súd vzhľadom na argumentáciu žalobcu pripustil, že v predmetnej veci mohlo dôjsť k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z., resp. nedôslednej aplikácii, či neaplikácii jeho tretej vety. Poznamenal však, že v zmysle § 4 zákona č. 180/1995 Z.z. správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim. Komisia okrem iného spolupracuje so štátnymi orgánmi a s účastníkmi konania pri príprave a pri organizačnom zabezpečení zostavenia registra. Komisia má spravidla 7 členov a za členov komisie vysiela po jednom zástupcovi zo svojich zamestnancov katastrálny úrad, pozemkový úrad a Slovenský pozemkový fond. Jedným členom komisie je zástupca vyslaný obcou. Ďalších členov komisie určí z ich súhlasom správny orgán (§ 3 ods. 2) na návrh obce z vlastníkov pozemkov a nájomcov, prípadne z držiteľov pozemkov. Podľa súdu vzhľadom na uvedené došlo rozhodnutím OPÚ-1258/2004/Moz. zo dňa 31.12.2004 o schválení ROEP, k rozhodnutiu, že vlastníkom sporných parciel sa stal žalovaný. Súd tiež dal do pozornosti, že v zmysle § 7 zákona č. 180/1995 Z.z. bol žalobca oprávnený v zákonnej lehote k návrhu registra podať námietky, ktoré následne posudzuje komisia. Žalobca však nepreukázal, že by z dôvodu nesprávnej aplikácie § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. námietky podal. Podľa súdu je nutné prihliadnuť na skutočnosť, že žalobca nielenže podanie námietok netvrdil a ani nepreukázal, a teda žiadnym spôsobom nespochybnil vlastnícke právo žalovaného k sporným pozemkom, ale okrem toho ešte aj žalobca v odpovedi zo dňa 18.01.2017 k majetkoprávnemu vysporiadaniu pozemkov v k.ú. Beňuš okrem iného uviedol, že žalobca zabezpečí vyhotovenie geometrických plánov na zameranie a odčlenenie skutočnej zabratej výmery z pozemkov pod cestou I/66 a pripraví kúpnu zmluvu, ktorá bude predložená žalovanému, teda sám žalobca prejavil záujem o odkúpenie predmetných pozemkov od žalovaného, čím žalobca de facto uznal vlastnícke právo žalovaného k predmetným pozemkom.

25. K tvrdeniam žalovaného súd uviedol, že je možné sa s nimi vo veľkej časti stotožniť. Po schválení ROEP rozhodnutím OPÚ-1258/2004/Moz. zo dňa 31.12.2004, zapísaným do operátu katastra dňa 19.05.2005 pod pol.VZ16/05 je ako vlastníkom sporných parciel v katastri nehnuteľností vedený žalovaný. Z uvedeného tak podľa súdu zjavne vyplýva, že od 19.05.2005 bol žalovaný dobromyseľný, že nadobudol vlastnícke právo k pozemkom podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka na základe zákona a na podklade rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Brezne. V prípade vydržania vlastníckeho práva žalovaným nebolo v konaní preukázané, že by bolo plynutie vydržacej doby prerušené akoukoľvek zákonom aprobevanou skutočnosťou. Podľa súdu s ohľadom na uvedené mal žalovaný predmetné pozemky v nepretržitej dobromyseľnej držbe po dobu 10 rokov, čím s určitosťou najneskôr dňa 19.05.2015 nadobudol vlastnícke právo k predmetným pozemkom podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydržaním. Podľa súdu uvedenú skutočnosť posilňujú už uvedené fakty, a to, že žalobca nepodal k návrhu ROEP námietky a taktiež, že prejavil záujem o odkúpenie sporných parciel od žalovaného. Podľa súdu oprávnené užívanie predmetných pozemkov žalovaným čiastočne preukazuje aj komunikácia medzi starostkou žalovaného a zamestnancami žalobcu, ako aj domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod č.k. 4C/22/2017.

26. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju v celom rozsahu zamietol.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ako strane v spore úspešnej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

28. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, ako je uvedené v petíte žaloby, alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca v odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

29. Žalobca nesúhlasí s odôvodnením rozsudku, že žalovaný obec Beňuš nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom žaloby vydržaním, a to najneskôr dňa 19.05.2015 na základe nepretržitej držby po dobu 10 rokov. Žalobca poukazuje na svoje stanovisko zo dňa 26.05.2021, doručené súdu dňa 29.05.2021, v ktorom vyjadril názor na predpoklady vydržania. Podľa žalobcu jedným z predpokladov vydržania je existencia oprávnenej držby počas zákonom stanovenej minimálnej vydržacej doby, pričom k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním musia byť splnené zároveň zákonné predpoklady, a to oprávnená držba; uplynutie vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania. Tieto predpoklady musia byť splnené kumulatívne. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie NS SR č.k. 6Cdo/78/2011.

30. Žalobca poukazuje na to, že žalovaný nikdy od momentu zápisu vlastníckeho práva k pozemkom na list vlastníka, ako vlastník tieto pozemky nevyužíval, nedisponoval s nimi, nebral z nich plody a úžitky, práve naopak, rešpektoval ich nerušené užívanie zo strany žalobcu a nespochybnil ich využívanie ako cestných pozemkov a nikdy nevyzval žalobcu na ich vypratanie. Žalovaný mal vedomosť, že pozemky od známej minulosti patrili štátu a slúžili jedinému účelu, a to že boli zastavené cestou vo vlastníctve štátu, že ich štát nepretržite a nerušene užíva vo verejnom záujme od doby, kedy na nich bola zriadená cestná komunikácia, ako aj skutočnosť, že sa o ich nadobudnutie do vlastníctva nikdy neusiloval, nepričinil, nevynaložil na ich nadobudnutie žiadne finančné prostriedky, či inú protihodnotu ako skutočnosť, že nadobúdaci titul žalovaného navyše vyplynul z nesprávneho posúdenia skutkových okolností a podkladov a nesprávnej aplikácie ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. komisiou, ktorá prejednávala ROEP.

31. Žalobca poukázal na bod 32 odôvodnenia rozsudku a ku komunikácii starostky obce BeňušS. N., ktorá viackrát žiadala žalobcu, aby riadnym spôsobom zabezpečoval starostlivosť a údržbu svojej líniovej stavby uviedol, že požiadavka, aby správca cesty riadne spravoval a udržiaval svoju stavbu nie je dôkazom o držbe a faktickom ovládaní veci - pozemkov pod cestou žalovaným a nie je dôkazom o tom, že by mal žalovaný pozemky vo svojej moci, že ich užíva, požíva plody a úžitky z nich, disponuje s nimi, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Ďalej žalobca uviedol, že vlastníctvo a správa cesty I/66 nie sú v tomto konaní sporné. Žalobca teda nesúhlasí s názorom súdu, že komunikácia starostky obce Beňuš je dôkazom preukazujúcim užívanie pozemkov pod cestou žalovaným. Výzvy žalovaného, aby sa žalobca riadne staral o cestu I/66 v úseku prechádzajúcom obcou preukazujú, že žalovaný akceptuje existenciu stavby - prechádzajúcej obcou a od oprávneného správcu cesty sa dožaduje zabezpečenia určitej kvality a stavu tejto cesty, nakoľko je vo vlastníctve štátu a v správe žalobcu.

32. Ďalej žalobca poukázal na bod 48 odôvodnenia rozsudku, v ktorom súd s odkazom na príslušný zákon poukazuje na zloženie komisie ROEP. Žalobca tvrdí, že nedisponuje informáciou o tom, či a akým subjektom bol v komisii zastúpený štát, no i prípadné zastúpenie štátu prostredníctvom vyslaného zamestnanca niektorého štátneho orgánu v komisii ROEP nemôže zabezpečiť dostatočnú a kvalifikovanú ochranu práv a záujmov štátu vo vzťahu ku všetkým pozemkom vo vlastníctve štátu a ku všetkým dotknutým správcam majetkom štátu. Žalobca má ďalej za to, že ani nečinnosť alebo nedostatočná aktivita v procese a konaní ROEP nebráni vlastníčkovi domáhať sa svojho vlastníckeho práva cestou určovacej žaloby. Svoje tvrdenie oprel o rozsudok krajského súdu v Prešove č.k. 12Co/43/2016. Tiež poukázal na záver rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností, ktorý dňa 10.02.2020 pod č. Xo29/2020, ktorým žalobcu odkázal na uplatnenie si svojho práva cestou žaloby na príslušnom súde.

33. Žalobca tvrdí, že svoj postoj a konanie, keď ho žalovaný po prvýkrát oslovil s požiadavkou na vydanie bezdôvodného obohatenia až po podanie určovacej žaloby zdôvodnil už v podanej žalobe. Poukázal na to, že jeho komunikácia so žalovaným mala svoju postupnosť a vývoj akým spočiatku žalobca nemal podrobnú informáciu, na základe akého právneho titulu bol žalovaný zapísaný ako vlastník pozemku na list vlastníctva, postupne, na základe získaných informácií žalobca poprel nárok žalovaného Obce

Beňuš o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie uvedených pozemkov až pristúpil k popretiu vlastníctva žalovaného k pozemkom pod cestou konaním o oprave chyby v katastrálnom operáte a následne tohto konania. Žalobca má za to, že návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte podaný žalobcom dostatočne preukazuje skutočnosť, že žalobca popiera vlastnícke právo žalovaného. Ďalej žalobca zhrnul chronologicky a časovo priebeh komunikácie medzi stranami konania a tvrdí, že v prospech tvrdení žalobcu svedčí nezávislý a odborný právny názor vyjadrený v Oznámení o začatí konania a rozhodnutí Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor č. X-27/2019 a v Katastrálnom bulletin č. 2/1997, otázka č. 8 a je podložený právnymi predpismi, na ktoré žalobca poukázal. Žalobca tiež poukázal na to, že sám okresný súd v bode 48 rozsudku pripúšťa, že v predmetnej veci mohlo dôjsť k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z., resp. nedôslednej aplikácii, či neaplikácii jeho tretej vety. Žalobca ďalej svoj názor opiera a preukazuje rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5C/1/2021, ktorý bol vyhlásený dňa 09.06.2021, ktorým súd rozhodol o žalobe žalobcu SR - Slovenská správa ciest proti žalovanému Obec Banská Belá o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, a ktorým súd žalobe žalobcu vyhovel a určil jeho vlastnícke právo k pozemkom nachádzajúcim sa v intraviláne obce Banská Belá pod cestou I/51, a ktoré boli do vlastníctva obce zapísané na základe ROEP. Žalobca tvrdí, že sa jedná o identický spor, pričom kópiu rozsudku prikladá k podanému odvolaniu. Žalobca zároveň v odvolaní poukázal na všetky právne predpisy týkajúce sa veci a má za to, že z uvedených ustanovení zákonov vyplýva, že správa ciest vo vlastníctve štátu bola vždy legislatívne kontinuálne upravená a vykonávali ju štátne orgány (okresné národné výbory, národné výbory ale organizácie nimi na tento účel zriadené a od roku 1996 organizácia na tento účel zriadená ministerstvom - t.j. Slovenská správa ciest, ktorej právnym predchodcom bola Okresná správa ciest Banská Bystrica). Žalobca tvrdí, že z jeho strany nebolo možné preukázať presné nástupníctvo jednotlivých predchádzajúcich organizácií a orgánov štátnej správy pri výkone správy ciest I. triedy, tieto sa žalobcovi nepodarilo zabezpečiť ani šetrením v archívoch, no má za to, že nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať, aby disponoval dokumentami preukazujúcimi existenciu skutočností do tak ďalekej minulosti. Súčasne však žalobca tvrdí, že správa pozemných komunikácií vo vlastníctve štátu bola daná a kontinuálne zabezpečená priamo zo zákona, bola vyvodzovaná z ustanovení, ktoré žalobca v odvolaní uviedol, a keďže sa jedná o správu majetku štátu danú zákonom, má žalobca za to, že je nepochybné, že bola nepretržite zabezpečená subjektmi zákonom určenými a pri prípadnej zmene týchto subjektov v zmysle platnej legislatívy bolo zabezpečené i ich vzájomné nástupníctvo a prechod práv a záväzkov z jedného subjektu na druhý.

34. Žalobca ďalej uviedol, že vlastníctvo štátu k sporným pozemkom až do zápisu rozhodnutia ROEP vyplýva zo skutočnosti, že až do zápisu ROEP sa jednalo o neknihované pozemky, t.j. verejný majetok, na ktorom boli postavené cesty. Táto skutočnosť nie je sporná, pričom štát nespravuje svoj majetok sám, ale prostredníctvom správcom majetku štátu. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na právne predpisy preukazujúce ním tvrdené skutočnosti.

35. Žalobca má ďalej za to, že ním uvádzaná argumentácia podložená ustanoveniami právnych predpisov potvrdzuje a preukazuje, že rozhodnutie komisie ROEP bolo nesprávne, čím došlo k neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva žalobcu. Žalobca považuje za preukázané, že až do zápisu nesprávne schváleného registra obnovenej evidencie pozemkov bol vlastníkom sporných pozemkov (neknihovaných parciel) štát a ich správa patrila orgánom/organizáciám v súlade s platnou legislatívou - žalobcovi a jeho právnym predchodcom. Žalobca teda nesúhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie, že na strane žalovaného došlo k vydržaniu sporných nehnuteľností žalovaným - Obcou Beňuš.

36. Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobcu prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 30.08.2021, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správny skutkový a právny zisteniam a aby žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

37. Žalovaný uvádza, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, lebo súd jasne a zreteľne vysvetlil z akých skutkových a právnych záverov vychádzal a taktiež sa vysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými tvrdeniami žalobcu, pre ktoré mal súd určiť vlastnícke právo a prečo nakoniec žalobe nevyhovel a v celom rozsahu ju zamietol.

38. Žalovaný uvádza, že s tvrdeniami žalobcu nesúhlasí, pretože podľa jeho názoru boli splnené všetky zákonné podmienky na vydržanie vlastníckeho práva k predmetným pozemkom zo strany žalovaného. Rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov je síce podkladom pre zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností, ale jedná sa o deklaratórne rozhodnutie, ktoré len deklaruje vlastníctvo nadobudnuté na základe iného titulu. V danom prípade podľa vyjadrenia Okresného úradu Brezno, katastrálny odbor a priložených listín, predmetné nehnuteľnosti tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a boli vo vlastníctve štátu. Žalovaný však nadobudol pozemky na základe zákona, a to konkrétne ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. Žalovaný bol od zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností dobromyseľný, že nadobudol vlastnícke právo k pozemkom podľa §132 ods. 1 Občianskeho zákonníka na základe zákona a na podklade rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Brezne, teda na základe obidvoch právnych skutočností. Od jeho právoplatnosti mal žalovaný nehnuteľnosti v nepretržitej dobromyseľnej držbe po dobu 10 rokov, čím s určitosťou nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydržaním. Uvedený právny a skutkový záver súdu prvej inštancie v samotnom rozsudku teda žalovaný považuje za správny.

39. Žalovaný tiež tvrdí, že od zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností sa správa ako vlastník týchto nehnuteľností, pričom viackrát písomne alebo telefonicky požadoval od žalobcu nech riadnym spôsobom zabezpečuje starostlivosť a údržbu o svoje líniové stavby postavené na jeho pozemkoch v katastri obce Beňuš. Viackrát sa tiež stalo, že žalovaný vykonal na vlastné náklady nevyhnutnú údržbu alebo opravy predovšetkým priepustí a odvodňovacích kanálov na dotknutých úsekoch, pretože ich upchatím dochádzalo k vytopeniu samotnej cesty alebo okolitých pozemkov patriacich obci alebo obyvateľom obce. Žalovaný teda vykonával sám údržbu pozemkov podľa svojich možností a schopností. Žalovaný sa v konaní pred Okresným súdom Brezno pod č.k. 4C/22/2017 domáha zaplataenia bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v nezaplatenom nájomnom, keďže žalovaný je vlastníkom týchto nehnuteľností a nemá žiadny úžitok z toho, že žalobca užíva jeho pozemky, tak sa žalobou domáha zaplataenia nájomného. Z tohto postupu žalovaného teda nemožno vyvodit' iný záver ako ten, že žalovaný sa správa ako vlastník nehnuteľností a v tejto veci sa začalo konanie skôr, ako to žalovaný uviedol vo svojej obrane proti žalobe o určenie vlastníckeho práva a teda nejde len o nejaké účelové tvrdenie žalovaného, že je vlastníkom nehnuteľností pre účely tohto konania. Týmto považuje žalovaný za preukázané, že sa ako vlastník domáhal ochrany svojich vlastníckych práv, teda sa správal ako vlastník a podal žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany žalobcu.

40. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na § 8 ods. 1 prvá veta vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb. a vyslovil svoj právny záver, žalovaný s ním nesúhlasí, pretože podľa § 139 ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), „ Líniovými stavbami sú na účely tohto zákona najmä diaľnice, cesty a miestne komunikácie“. Ak teda cesta alebo miestna komunikácia je považovaná za stavbu, tak v zmysle § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa táto považuje za nehnuteľnosť, pričom ako je všeobecne známe, vlastník stavby nemusí byť totožný s vlastníkom pozemku. Cestný pozemok však netvorí pozemok pod cestou, preto vlastníkom pozemku môže byť žalovaný a vlastníkom stavby na tomto pozemku môže byť žalobca, čo žalovaný ani raz nespochybnil. Ostatné tvrdenia žalobcu v odvolaní ohľadne správy majetku štátu a práva hospodárenia s ním podľa názoru žalovaného preukazujú len vlastníctvo žalobcu k ceste ako líniovej stavbe a vo vzťahu k určeniu vlastníckeho práva k predmetným pozemkom ich v celom rozsahu naďalej žalovaný popiera ako bezpredmetné.

41. Žalobca sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného podaním zo dňa 13.09.2021, v ktorom zotrval na svojich tvrdeniach uvedených v podanom odvolaní voči rozsudku. Žalobca tvrdí, že ku všetkým skutočnostiam uvádzaným žalovaným sa žalobca podrobne vyjadril a na týchto tvrdeniach zotrváva.

42. Žalovaný sa písomne k vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

43. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a takýto postup nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol podľa § 378 ods. 1 a §219 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3

CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu. Odvolací súd prejednaním odvolania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

44. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam a zároveň určenia, že právo nad spornými nehnuteľnosťami bude vykonávať Slovenská správa ciest. Okresný súd nároku žalobcu nevyhovel, žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na rozsah podaného odvolania žalobcom bolo preskúmanie vecnej správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu vo veci samej, ale aj správnosť závislého výroku o trovách konania.

45. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

46. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

47. Citované ustanovenie § 385 ods. 1 CSP nepovažuje za nutné, aby sa spravidla vždy nariaďovalo pojednávanie. Zakotvilo pravidlo, podľa ktorého je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie iba v tomto ustanovení vymenovaných prípadoch, t.j. ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výhradne odvolací súd.

48. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v predmetnej veci vykonal vyčerpávajúce dokazovanie, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať ani doplniť vykonané dokazovanie, preto podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že nie je potrebné na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie. Odvolací súd zároveň uvádza, že pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu neaplikuje žiadne ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom posúdení nebolo použité a bolo by pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce. Odvolací súd preto nepovažoval za potrebné vyzvať strany sporu podľa § 382 CSP, aby sa vyjadrili k použitiu iného právneho predpisu. Odvolací súd v predmetnej veci nezistil ani existenciu dôležitého verejného záujmu.

49. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom k zneniu neskorších predpisov, ustanovenie v ods. 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu.

50. Podľa § 3d ods. 1 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení účinnom ku dňu účinnosti zákona č. 180/1995 Z.z., na správu pozemných komunikácií sú príslušné, ak ide o cesty, okresné národné výbory, prípadne organizácie na tento účel nimi zriadené.

51. Odvolací súd konštatuje, že po oboznámení sa s obsahom spisu a s podaným odvolaním voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, že súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd súhlasí s odvolacími dôvodmi uvádzanými žalobcom v podanom odvolaní a konštatuje, že právne posúdenie veci súdom prvej inštancie s ohľadom na ustanovenie § 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. je nesprávne. Aj keď súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku pripustil, že mohlo dôjsť k nesprávnej aplikácii tohto zákonného ustanovenia, resp. jej nedôslednej aplikácii, či neaplikácii jeho tretej vety, avšak nepovažoval aplikáciu tohto zákonného ustanovenia na dôvod pre určenie vlastníckeho práva žalobcu. Naopak podľa okresného súdu bolo podstatné, že žalovaný predmetné nehnuteľnosti dobromyseľne užíval po dobu viac ako 10 rokov, následkom čoho podľa jeho názoru došlo zo strany žalovaného k predmetným pozemkom k dobromyseľnej držbe po dobu 10 rokov, čím žalovaný nadobudol vlastnícke právo k predmetným pozemkom podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydržaním. S takýmto právnym posúdením veci odvolací súd nesúhlasí.

52. Podľa názoru odvolacieho súdu mal súd prvej inštancie právne posúdiť, či v rámci ROEP došlo k nesprávnemu zápisu žalovaného na list vlastníctva ako vlastníka dotknutých parciel v dôsledku nesprávnej aplikácie ustanovenia § 14 ods. 2 poslednej vety zákona č. 180/1995 Z.z. Súd prvej inštancie

však napriek skutočnosti, že pripustil možnú nesprávnosť aplikácie tohto zákonného ustanovenia v rámci ROEP, ďalej neposúdil právne dôsledky takéhoto nesprávneho postupu.

53. Odvolací súd konštatuje, že zo spisu vyplýva, že Slovenská správa ciest bola zriadená na základe Zriaďovacej listiny SSC č. 5854/M-95 zo dňa 07.12.1995 ku dňu 01.01.1996, ako rozpočtová organizácia, ktorej základným účelom je správa diaľnic a ciest. Zároveň je v konaní preukázané, že v zmysle Zriaďovacej listiny Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky zo dňa 14.02.2005 č. 316/M/2005 žalobca vykonáva správu pozemnej komunikácie I. triedy č. I/66, ktoré skutočnosti neboli v konaní sporné. Žalobca v konaní tvrdil, čo žalovaný nespochybnil, že štátna cesta I/66 bola vybudovaná pred rokom 1950, a preto v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. cestný zákon, ale aj v zmysle právnych predpisov, ktoré mu predchádzali bola táto cesta vždy vo vlastníctve štátu. V konaní tiež nebolo sporné, že cesta I/66 leží aj na pozemkoch v katastrálnom území Beňuš, pričom tieto pozemky neboli zapísané do pozemkovej knihy. Odvolací súd konštatuje, že do roku 1950 boli do pozemkovej knihy zapísaní vlastníci a ich pozemky, avšak v pozemkovej knihe neboli evidované tzv. neknižované pozemky. Jednalo sa o pozemky vo vlastníctve štátu pod cestami a riekami. Keďže vlastníkom bol štát, ktorý sa nemenil, nemalo význam evidovať ho. Ostatné pozemky a ich vlastníci sa však evidovali. Úrady zasielali všetky rozhodnutia na zápis do pozemkovej knihy a vlastníci tak boli nútení na zápis predložiť každú zmluvu. Ak by ju nedali zapísať, nový vlastník by pôdu nenadobudol. V tom čase totiž na našom území platil tzv. intabulačný princíp, teda vlastníkom je len ten, kto je na základe zmluvy „intabulovaný“ do evidencie. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že správu automobilovej cesty prechádzajúcej cez Obec Beňuš ešte v roku 1971 vykonával OSC Banská Bystrica, ktorá skutočnosť nepriamo vyplýva z mostných listov (čl. 11 až 12 spisu), ktoré mosty boli súčasťou automobilovej cesty prvej triedy I/66. Odvolací súd teda nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal žiadnymi listinnými dôkazmi v konaní existenciu oprávnenej držby predmetných pozemkov právnymi predchodcami žalobcu, či žalobcom samotným.

54. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že popri majetku, ktorý sa nestáva vlastníctvom obcí podľa § 3 zákona č. 138/1991 Zb. neprechádzajú z majetku Slovenskej republiky do ich vlastníctva podľa § 15a a 15b zákona č. 138/1991 Zb. ani pozemky zastavené, na ktorých sú umiestnené budovy a iné stavby a zariadenia, ktoré neprechádzajú do vlastníctva obcí podľa § 2 alebo § 15v (§ 15c ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí). Cesta teda neprešla do majetku obce, čo v konaní nebolo sporné, avšak nemohli prejsť do majetku obce ani pozemky pod cestou, čo priamo vyplýva z citovaného zákona.

55. Odvolací súd tiež konštatuje, že fond nakladá podľa zákona č. 180/1995 Z.z. a podľa osobitných predpisov aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknižované pozemky) a ktoré sú vo vlastníctve štátu, okrem pozemkov, ktoré spravujú iné organizácie podľa osobitných predpisov (§ 14 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom). Ustanovenie ods. 1 tohto ustanovenia sa nevzťahuje na pozemky v zastavenom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na ktorej území sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu (§ 14 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z.). Odvolací súd konštatuje, že správny postup, ktorý mal byť aplikovaný v rámci ROEP, bol v zmysle §14 ods. 2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z.z. a nie v zmysle § 14 ods. 2 prvá a druhá veta uvedeného zákona. S ohľadom na uvedené teda v zmysle § 14 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 2 tretia veta zákona č. 180/1995 Z.z. nemohli byť nezaknihované pozemky prevedené do vlastníctva obce, na ktorej sa nachádzajú, keďže správu ciest a pozemkov pod nimi vykonával orgán miestnej štátnej správy OSC Banská Bystrica. Nakoľko cesta sa považuje za stavbu, tak ani pozemok pod ňou nemohol prejsť ani v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva žalovaného.

56. Odvolací súd dospel k záveru, že zo zákona v rámci zápisu ROEP nemohlo prejsť vlastnícke právo na žalovaného. Zároveň odvolací súd konštatuje, že žalovaný nemohol predmetné pozemky vydržať tak ako tvrdí súd prvej inštancie, nakoľko v danom prípade chýba dobromyseľnosť žalovaného, ktorý mal vedomosť, že predmetná cesta a pozemky pod ňou boli verejným majetkom, je nesporné, že spolu s cestou žalobca užíval za účelom automobilovej dopravy aj pozemky pod cestou, žalobca vykonával počas celého obdobia správu a údržbu cesty, a preto nie sú splnené právne predpoklady pre vydržanie tak, ako uviedol súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku.

57. S ohľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. výrokovej vete podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

58. Predmetom odvolacieho preskúmania bol aj závislý výrok o trovách konania (II. výrok). S ohľadom na rovnaký záver odvolacieho súdu, spočívajúci v zmene napadnutého rozsudku vo veci samej, sa odvolací súd riadil zásadou úspechu podľa § 255 CSP a úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, preto odvolací súd napadnutý rozsudok v II. výrokovej vete zmenil.

59. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP voči žalovanému v rozsahu 100 %.

60. Rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté jednohlasne.

Poučenie:

:Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).